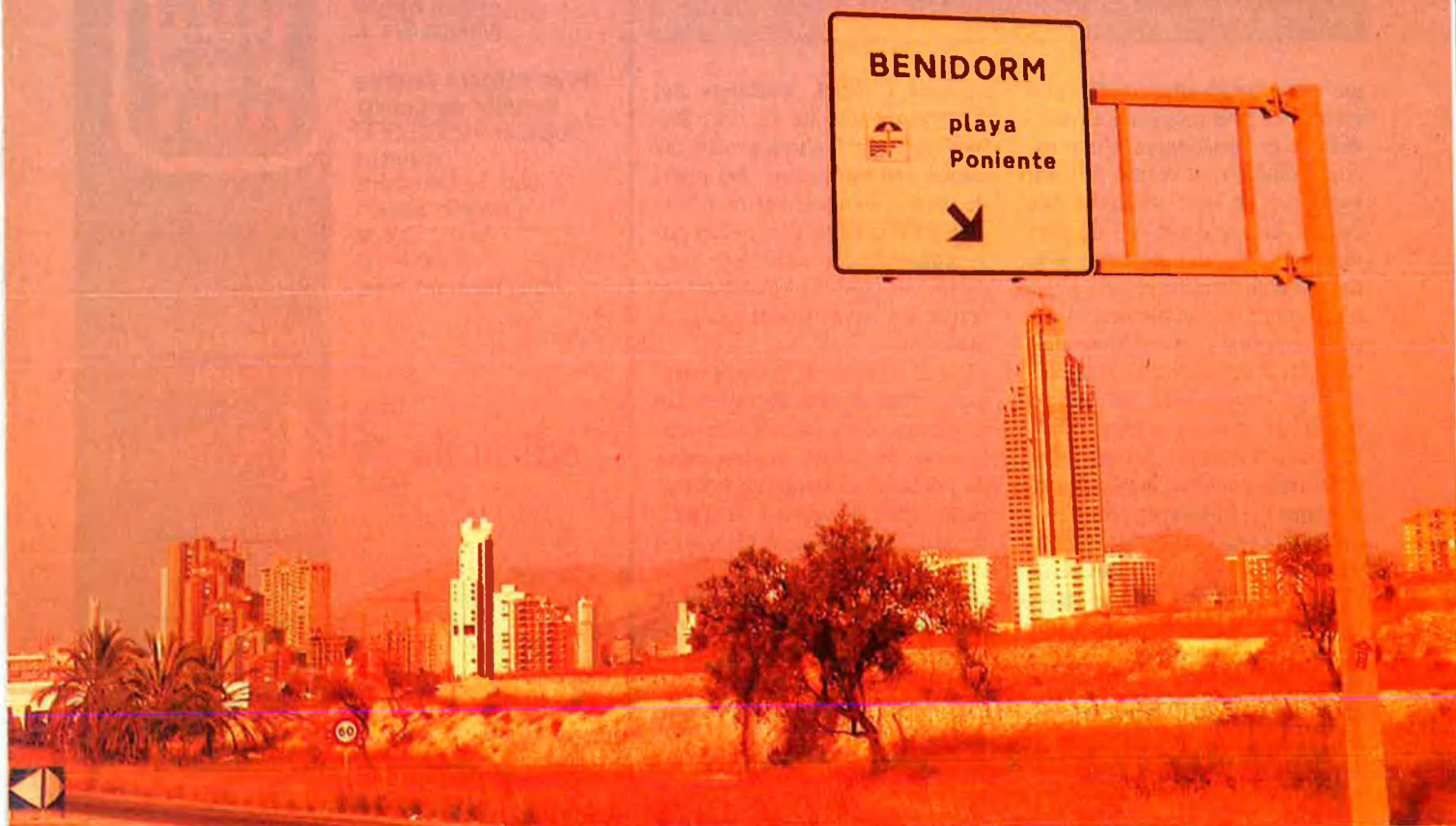

EN PORTADA / El pla urbanístic del 56 pensava en un

VIATGE A LA CIUTAT ERECTA

Benidorm va ser planificada per a ser el somni de la classe treballadora internacional, però sovint sembla un malson. Avui, enmig d'un dèficit municipal que l'ofega, la ciutat vertical viu l'estiu fent el millor que sap fer: donant-ho tot a tothom.

"Si tinc dos collons, per què no puc portar dos Rolex?"

BENITO GONZÁLEZ,
EN LA PEL·LÍCULA 'HUEVOS DE ORO',
DE BIGAS LUNA

La positura de mascle de platja del personatge que interpretava Javier Bardem a *Huevos de oro* (arribista d'esclava daurada i amant submissa, *bon vivant* de taverna) és un mos del cor de Benidorm. Julio Iglesias i Jesulín de Ubrique cantant al festival de la cançó d'ací també formen part d'aquest estil. I l'hotel Bali II, encara en obres i projectat per a ser l'edifici més gran d'Europa, és la cúspide d'aquest camí. Benidorm, terra d'oportunitats i d'asfalt, sorollosa des de la seua ànima, també va tenir un naixement des de zero. Tradicionalment, Benidorm ha donat al món, a més de pescadors de l'almadrava i uns pocs terratinents, un nodrit grup de marins mercants que es feren a la mar en cerca de l'èxit, els diners i l'aventura. Potser l'esperit de *Huevos de oro* tingué un precedent en aquests mariners i en el pare del Benidorm modern, Pere Zaragoza Orts, que va accedir a l'alcaldia de Benidorm el 1950 amb 28 anys i va promoure el pla d'ordenació urbana que va permetre el que actualment és el paradigma del turisme de masses.

La ciutat del prototurisme...
"En la vida no es pot anar amb presses més que a l'hora de fer les coses", sentència Zaragoza assegut en una butaca del despatx d'advocats construït sobre la casa on va nàixer fa 74 anys, amb la camisa blava i el to del "joseantonià" convençut que encara es confessa. La seua empremta en l'ajuntament i en el futur de Benidorm és clara. El sociòleg José Miguel Iribas, autor d'un rigorós estudi sobre Benidorm, explica que durant més de cent anys, entre 1834 i 1950, les actes de l'ajuntament repeteixen reiteradament queixes i més queixes sobre els problemes d'aigua. "En entrar Pere Zaragoza a l'alcaldia al desembre de 1950, s'aturen les queixes i es fa una proposta d'asfaltar tres carrers",

Al 1952, l'alcalde Pere Zaragoza va estar amenaçat de ser excomunicat per autoritzar el biquini a les platges de Benidorm.

destaca Iribas. Benidorm era aleshores un poblet de 2.500 habitants que havia patit una forta emigració —a principis de segle tenia 4.500 veïns. Segons recorden els vells benidormers, la ciutat comptava en els anys cinquanta un prototurisme molt arcaic i uns pocs madrilenys que estiuaven en cases del poble. Res més que això i dues platges a banda i banda del centre històric. Això li va parèixer prou a Zaragoza per pensar que la mar i "un paisatge tan bonic" no oferia més possibilitats que el turisme. I amb aquest projecte al pensament, el 1953 va començar a promoure el procés de planificació urbanística, que el 1956 culminaria amb l'aprovació del segon pla d'ordenació urbana de tot l'estat després de Barcelona. L'aspecte

més sorprenent, segons Iribas, "és que aquesta iniciativa es du a terme quan els efectius socials teòricament més dinàmics, com ara la burgesia, havien emigrat i el turisme de masses encara no es podia ni somniar". La realitat és que, amb el suport del Ministeri de Governació, el terme municipal de Benidorm s'estructura linealment, quadrículadament i racionalment amb una Avinguda de la Mediterrània de 80 metres d'ample i que aleshores anava d'enlloc al no-res. Si en algun moment hi hagué reticències, Pere Zaragoza les va saber evitar. Per donar exemple, l'alcalde no va impedir que una de les vies traçades pels urbanistes passara per damunt d'unes propietats heretades del seu pare. Va haver d'enderrocar la finca Marcelino, i així va aconseguir implicar tots en el projecte. "Això em va donar molta força —explica— per exigir esforços a la resta. Jo, si he de jugar fort, jugue fort i si no que em maten!" Aquestes posicions de força marcarien el seu caràcter i el del nou Benidorm. El 1952, Pere Zaragoza va estar amenaçat de ser excomunicat per autoritzar el biquini. Va ser aleshores quan va visitar Franco, a qui va convèncer que el turisme sense el biquini no tenia futur. Les promocions de Benidorm per tot Europa que féu Zaragoza tingueren el mateix caire

Es Benidorm, però ben bé podria ser Miami. Els paisatges de tons pastel i l'estètica vertaderament kitsch uneixen mentalment els dos gegants de l'urbanisme i l'hostaleria més enllà de l'Atlàntic.

El director de cinema Bigas Luna ha batejat Benidorm

Al gràfic es pot comprovar la importància monumental de les dades de la ciutat. A sota, l'actual alcalde, Vicent Pérez Devesa, del PP, en un acte protocol·lari de la festa del Rocío.

BENIDORM, EN XIFRES		Nacionalitat del turisme	
Agències de viatges	66	Espanya	50%
Lloguer de vehicles	18	Regne Unit	20%
Cabines de telèfons	111	Holanda	6%
Càmpings	8 (5.000 places)	Bèlgica	5%
Comerços	1.842	França	4%
Edificis	886 (200.000 places)	Alemanya	4%
Est. hotelers	143 (34.000 places)	Itàlia	3%
Serveis religiosos	22	Escandinàvia	3%
		Altres	5%

Ocupació turística	
Nombre de visitants anuals	3.560.000
Durada mitjana de l'estada (en setmanes)	2
Nombre de pernотacions	49.840.000
Màxima ocupació (primers deu dies d'agost)	255.000
Mínima ocupació (primera quinzena de desembre)	85.000
Temporada alta: juliol, agost i setembre	230.000*
Temporada mitjana: maig, juny, octubre i novembre	185.000*
Temporada baixa: gener, febrer, març, abril i desembre	110.000*

* Persones de mitjana FONT: Ajuntament de Benidorm

PABLO SANJUAN

d'obstinació il·luminada entre la temeritat i la ingenuïtat que dona l'ambició. Va ser en els anys cinquanta quan Zaragoza va tenir l'atreviment de convidar l'alcalde de Londres a Benidorm i la sort o la perícia d'aconseguir-ho. S'entestà després a fer que tot el vell continent tinguera referències directes del seu municipi i va convèncer una sèrie de gent per sembrar de cartells anunciadors tot el camí entre Colònia (Alemanya) i Benidorm. Així, hom es podia trobar al bell mig de França un cartell que digués "Benidorm (Spain), a 1.400 km.". Però la ini-

Molts empresaris locals, amb terres però sense prou diners, varen rebre l'ajuda dels operadors anglesos per a la construcció.

ciativa que cridà més l'atenció dels mitjans de comunicació de l'època fou la invitació que Zaragoza féu a dos lapons. L'alcalde de Benidorm viatjà expressament a Finlàndia per convèncer un matrimoni de Lapònia de visitar la seua ciutat. Els passejà pels aeroports d'Hèlsinki, Estocolm, Luxemburg, Brussel·les, Barcelona i Madrid abillats amb el seu vestit típic. "Va ser apoteòsica -recorda Zaragoza- l'arribada a Barcelona, on molta gent esperava els dos lapons, que anaven vestits de roig i blau amb uns barrets amb quatre vents a sobre, que els servien per saber

d'on venia l'aire". En arribar a Benidorm, els dos lapons quedaren bocabadats del clima i es banyaren nuets en la mar.

El pla urbanístic del 1956 no imaginava l'actual skyline benidormer. Aquella ordenació, segons Iribas, pensava en una ciutat jardí per a burgesia mitjana-alta amb un màxim de quatre altures.

L'arribada a Benidorm de l'arquitecte basc Villanueva capgirà els conceptes establerts. El prestigiós arquitecte proposa que, en compte de fer edificis llargs i baixos, s'invertisca el cubicatge dels edificis per fer-los més alts que amples, amb la qual cosa es guanya parcel·la per tots quatre costats. Villanueva proposa que aquest canvi siga generalitzat i afecte tot el pla urbanístic. Estranyament, la ciutat pràcticament prohibeix la construcció de xalets amb la imposició d'una parcel·la mínima de 5.000 metres quadrats. Això promogué la construcció d'edificis alts i un ús diferent de la parcel·la.

...i de la classe mitjana... La gegüent fita important en el desenvolupament de Benidorm estigué marcada precisament per la construcció de l'aeroport de l'Altet el 1966 i el posterior aterratge dels majoristes turístics a Benidorm. Al contrari que els benidormers, els operadors van veure molt bé que l'aeroport es construïra a l'Altet, a 50 km de distància. "Si els turistes veuen els avions, se'ls amarguen les vacances perquè els fan pensar en la tornada", digueren els britànics. Les agències de viatges angleses, pioneres en el turisme de masses, ja havien posat els seus ulls en Benidorm. Molts dels empresaris locals, amb terres però sense prou diners, rebran l'ajuda dels operadors anglesos, tal i com recorda l'hotelier Roc Fuster: "Nosaltres teníem lloc i iniciativa però no hauríem pogut construir els hotels sense l'ajuda dels anglesos, que ens oferiren préstecs a baix interès. Aquesta dependència augmentà quan Manuel Fraga declarà Benidorm 'Municipi de suficient iniciativa privada', cosa que ens impedia beneficiar-nos dels

crèdits a què altres llocs sí que accedien". Segons Iribas, entre 1967 i 1974 es creen el 85% de les 34.000 places hoteleres actuals.

Benidorm es va anar configurant en aquests anys com una destinació preferent d'una determinada raça de turistes. El seu desenvolupament mirà al cel, sense adonar-se que l'ambició cegava la visió estètica d'allò que es construïa, i Déu la va castigar amb la plaga de la classe mitjana. L'estructura erecta de la vila —el director de cinema Bigas Luna la batejà com "la ciutat de les mil vergues"—, la massificació de carn, ciment i neó i la glorificació del *Sun, Sex & Sangria* l'han condemnada a un exili a mil anys llum del turisme de qualitat. Les mateixes raons, però, l'han assegurat un maridatge amb aquell turista de classe mitjana que demostra una butxaca plena quan se'n va de vacances i una fidelitat incomparable —un 70% dels turistes hi tornen. L'última meta aconseguida per Benidorm en la seua cursa tu-

rística és el trencament de l'estacionalitat que afecta les altres destinacions turístiques de la península, mitjançant la conquesta de la tercera edat, iniciada en 1976 amb la vinguda de gent gran de l'estranger. Les posteriors iniciatives del govern socialista a través de l'Institut de Serveis Socials (Insero) acabaren de perfilar la ciutat dels gratacels com la joia turística d'hivern. Actualment, en la temporada d'octubre a juny, Benidorm compta amb una població mitjana que oscil·la entre les 110.000 i les 185.000 persones, tot comptant que la població censada és de 50.000 veïns.

Iribas fa una encertada i aclaridora comparació entre Benidorm i l'ampolla de Coca-Cola de litre. En primer lloc, tots dos són productes industrials i coneguts que, quan un els paga, sap perfectament què és el que compra. Benidorm no enganya ningú. Tots dos són un producte on la relació qualitat-preu és estàndard i establerta pel mercat. Són, per tant, productes accessi-

bles. A més, no tenen límits d'edat: com la Coca-Cola, Benidorm pot ser consumit pels més menuts i pels més majors. Finalment, tots dos combinen: Benidorm és capaç d'assumir qualsevol corrent i així ho demostra l'oferta lúdica tant diària com nocturna, que va des del parc d'atraccions fins els espectacles de luxúria més extrems.

...del tornado polític... Però el camí del progrés, de la urbanització i de l'enriquiment té el seu preu. Benidorm ha anat perdent senyes que marcaren el caràcter i la identitat de l'antiga població. Per enlairar-se, per pujar més i més amunt, el globus ha hagut de llançar llast i ja només queden petits grans de sorra en la cistella dels viatgers. En el terreny cultural, només una petita associació, la Taula del Bon Profit, aconsegueix reunir mensualment un grup de vells benidormers entorn una taula que s'omple de plats tradicionals en perill d'extinció i s'alimenta de la llengua pròpia i dels records

Un capvespre a Benidorm. La carcassa dels gratacels serveix com a contrapunt de ciment a la melangia natural del paisatge.

A les nits de 'guirufilàndia' les nenes vomiten sobri

d'un Benidorm més humil. Les tradicions s'han diluït també amb el temps. Les festes patronals del Sufragi congreguen molts menys parroquians que les falles, les fogueres o el Rocío, perquè Benidorm ho celebra tot.

Igualment ha passat amb els polítics municipals, que amb les noves infraestructures, els pressupostos desorbitats -8.500 milions de pessetes el converteixen en el quart municipi del País Valencià- i l'afluència massiva han perdut la força dels pioners. Així, l'ex-alcalde socialista Manuel Catalán es va fer conegut per muntar paelles gegants en molts punts d'Espanya, i el popular Eduardo Zaplana, el seu successor, va ressuscitar com a fita màxima el Festival de Benidorm, creat per Pere Zaragoza.

Amb Catalán el municipi inicia la construcció de l'immens parc de l'Aigüera, dissenyat per Ricard Bofill, símbol faraònic socialista i, per a molts, començament de l'actual massís dèficit de l'ajuntament. Catalán va ser esguitat, entre altres fets, per una investigació engegada pel PP que demostrava que l'ajuntament socialista havia gastat entre els anys 1988 i 1990 2.485.000 pessetes en mercaderia provinent de la joieria Crisán, propietat de Manuel Catalán. Aquest cas sentaria les bases de la seua posterior ruïna connectant amb un personatge que canviaria per sempre la morfologia política del nostre país. Es tracta de Maruja Sánchez, ballarina incorporada per Catalán al seu equip perquè el seu marit, el promotor d'espectacles Pedro Martínez, "Martí", assegurava al PSOE un mínim de 1.500 vots de la comunitat andalusa resident a Benidorm -amb la qual ell tenia excel·lents relacions. El secretari d'organització del PSPV, l'alacantí Albert Pérez Ferré, va donar el *nihil obstat*, i Maruja passa a ser regidora de serveis socials, i el seu consort comença a desenvolupar funcions en la contractació d'espectacles per al departament de cultura. Però Maruja Sánchez prompte traïria els seus benefactors i passa al grup mixt per a sumar el seu vot a una moció de censura del PP contra Catalán.

Aquesta maniobra va possibilitar l'entrada en el mascaró de proa del consistori del cap de llista del PP, Eduardo Zaplana, que legítimament havia perdut les eleccions, però que es veu amb aquesta acció catapultat a l'estrellat. Zaplana, casat amb una filla de Miquel Barceló, actual vice-síndic de greuges de la Comunitat Valenciana i nou ric de Benidorm, fa ací el primer pas del camí que el portà a ocupar la presidència de la Generalitat valenciana. Tot i que oficiosament tothom parla de la compra efectuada pel PP de la Sánchez -coneguda per aquesta maniobra com Maruja 'la Trànsfuga'- i del seu marit, no es pot demostrar el tracte. El consistori es va convertir en un formiguer de tensions, i el mateix PSOE retira el suport a alguns mi-

El 'marujazo' va fer entrar al consistori Eduardo Zaplana, que es vacunà contra qualsevol escàndol i es llançà a l'estrellat.

litants que denunciaven l'error dels socialistes quan fixaren Maruja. Un d'aquests damnificats, que prefereix mantenir l'anonimat, explica l'impacte del "*marujazo*" des d'una subtil perspectiva: "després d'eixir sa i estalvi d'aquell escàndol, Zaplana apareix com vacunat contra qualsevol altre escàndol. Si aquell no el va afectar, no l'afectarà cap altre".

Maruja Sánchez, per la seua part, va ser nomenada directora del departament de cultura (quan va entrar a l'ajuntament no sabia escriure sense fer faltes d'ortografia en castellà) i el seu marit, coordinador de cultura. I se li van adjudicar guardaespatlles, pagats per l'ajuntament sota la disfressa d'assessors

de cultura, perquè la regidora tenia por "de les represàlies dels socialistes." Fa unes setmanes, el grup municipal d'EU, que encapçala Jacinto Gallego, ha impulsat una querrela per prevaricació contra Maruja per afavorir des del seu càrrec contractes directes de l'ajuntament per valor de 15 milions de pessetes amb la mercantil Fayvi, SL, de la qual és soci Sebastián Orias, policia local en funcions d'escorta de l'antiga regidora durant quatre anys. Orias, en la seua defensa, ha al·legat que això és normal a l'Ajuntament.

...de l'esperpent policial... Si són comuns els escàndols al consistori -la premsa en diu "corrupció institucional arrelada"-, la policia local n'és un reflex. El cos de policia local de Benidorm ha estat, amb diferència, el més esquitxat per corrupteles del País Valencià. En temps de Manuel Catalán, l'anomenat Grup Operatiu Nocturn (que, com indica el seu nom, vigilava la nit de la vila), va ser acusat moltes vegades d'abusos d'autoritat i maltractaments a civils. Ja en el govern dels populars, uns agents van ser denunciats per furar taronges d'un camp que en teoria havien de vigilar, i un altre va ser sorprès quan sostreia un luxós bolígraf d'un establiment que havia requerit la presència policíaca per un robatori. En altra ocasió, un agent va tirar a l'inodor una bossa amb substàncies requerides en una batuda (ell, com en una pel·lícula, va al·legar que eren pólvores de talc) i un altre va amenaçar falsament l'ajuntament per telèfon anunciant que hi havia una bomba dins del consistori. L'agent María José García va acceptar el regal d'un radiocasset del cap dels *trilers* de Benidorm, i després va ser expedientada per deixar el seu uniforme a una *go-go* de discoteca. No és cap esperpent, sinó casos grinyolants que han electrificat de vegades la relació dels polítics amb la policia. L'actual alcalde, Vicent Pérez Devesa, s'ha encarregat de matisar sovint que aquestes friccions ja s'han resolt, però ajuden a compondre una

Is seus acompanyants enmig de les rialles generals

PABLO SANJUAN

radiografia accidentada d'una ciutat plena d'espasmes. Pérez Devesa manté Maruja Sánchez com a assessora de l'alcaldia, i aquesta continua en un despatx de la plaça de bous (un dels símbols més genuïns de l'essència d'allò en què s'ha anat convertint Benidorm) fent, en teoria, el recompte de la col·lecció de cartells taurins de la ciutat. El seu marit, Pedro Marti, és actual assessor del Parc de Bombers Comarcal, però ningú no sap en qualitat de què assessora. El president de la Diputació, Julio de España, ha manifestat diverses vegades que el treball de Marti és d'una compleixetat tal "que no pot ser definit exactament, tot i que és molt bo per a la comunitat." Només a Benidorm, tot és possible.

El futur de la ciutat, ara, passa principalment per una reducció del

deute, que arriba ja als 12.000 milions, segons l'alcalde, Vicent Pérez Devesa, i als 13.000 segons l'oposició. Segons ha explicat Pérez Devesa a EL TEMPS, "el futur d'un poble turístic com Benidorm exigeix millorar els serveis públics i incrementar les infraestructures culturals". Pérez Devesa assegura que el 60% d'aquest dèficit està finançat a llarg termini, de manera que no ofega tant l'ajuntament com ho feren els 6.000 milions de deute que deixà el PSOE. Per la seva banda, Vicent Iborra, del grup socialista, recorda que encara no s'ha donat a conèixer l'auditoria que Zaplana va encarregar de la seua gestió a Benidorm "perquè els números han eixit negatius". L'actual alcalde popular de Benidorm confia, però, que la situació del seu municipi i de molts altres se solucione amb la Llei de Municipis Tu-

rístics, promesa electoral de Zaplana que començà a gestar-se quan ocupava l'alcaldia. Aquesta llei pretén que els costos dels serveis públics dels municipis turístics siguin cofinançats entre l'ajuntament i altres administracions.

L'últim afer tèrbol que ha sacsat l'ajuntament ha estat el descobriment que durant molt de temps el municipi no ha ingressat diners en concepte de taxes per abocar residus a la Serra Gelada. Tota empresa que aboca escombraries a les propietats municipals en la zona de la Pedrera havia d'abonar 500 pesetes a l'ajuntament per tona de runa llançada. Segons l'oposició, les factures existeixen, però els diners ningú no sap on són. Pérez Devesa ha afirmat a EL TEMPS que permetrà que s'òbriga una comissió d'investigació sobre el tema per "satisfer l'oposició i demostrar-los

Tres instantànies del turisme nocturn de la ciutat: dalt, a l'esquerra, dos joves anglesos a *guiruffilàndia*. Baix, dues persones grans es diverteixen en un ball. En aquesta pàgina, interior d'una de les cotitzades discoteques dels afores de la vila.

L'ex-alcalde socialista Manuel Catalán es féu famós

que no hi ha cap assumpte fosc en aquest tema”.

...i de 'guirufilàndia'. Els diversos cercles d'espines que envolten l'ajuntament potser han ajornat decisions que es coneixen des de sempre com a part de projectes del consistori, però que mai no han estat posades en pràctica. Un d'ells és l'impost turístic als serveis d'hostaleria, una mena de cobrament per formar part d'una geografia de serveis determinada que no s'entendria fora del municipi, al qual haurien d'ajudar a sobreviure pagant un impost cíclic. Els destinataris serien el miler de restaurants, cafeteries, bars i discoteques que vigoritzen una ciutat que és especialment enèrgica quan mor el sol.

PABLO SANJUAN

Un home a la recerca d'objectes per la platja. Molts acaben la nit entre les abraçades de la sorra, vençuts per l'alcohol o buscant un sexe marítim.

En alguns punts del terme municipal les vibracions són en extrem lúbriques. I és que no hi ha massa llocs sobre la Terra on es puga veure en directe com una dona s'extrau un pollastre de la vagina. Però sí a Benidorm. El pollastre és de plàstic, però l'impacte és el mateix que si fóra nascut d'un ou. El quiquiriquic, el posen en forma de bram els espectadors anglesos lobotomitzats per l'alcohol que acostumen a contemplar números d'aquest calibre. Aquestes gales porno s'escenifiquen amb molta ràbia en discoteques dedicades a cobrir les necessitats de la gola i la testosterona del públic anglosaxó. El cant del pollastre és llegendari, però hi ha cims més alts. Cèlebre

és un espectacle que comença en un tàlem sense llums, negre com un pou. Al centre, en quart creixent, es contempen uns xicotets llums que augmenten d'intensitat i són engolits en la foscor rítmica. La cadència s'intensifica fins que se'n descobreix la gràcia, quan es fa la claror: les lluminàries són part d'un consolador com un míssil que una *starlette* ha estat introduint-se al sexe. Aplaudiments. Un altre flaix de cabaret terminal: l'anomenat Sex Machine, on una veterana i amoixamada professional munta un aparell a motor que dóna vida a un conjunt de vibradors, els quals l'empalen seguint els *dub* de la música. Ací tenim les estrelles de *guirufilàndia*.

Entre els marges del carrer de Le-

No hi ha massa llocs sobre la Terra on es puga veure com una dona s'extrau un pollastre de la vagina. Però sí a Benidorm.

pant, el carrer del Girona i altres adjacents, es conforma el laberint on tots aquests espectacles prenen cos. A Benidorm, els *guiris* (com es coneix els estrangers no llatins que estiuegen a les nostres costes) són anomenats *guirufos*. Per consegüent, la part de la ciutat on es concentren els bars i discoteques pensats per al seu descontrol personal es coneix com *guirufilàndia*, l'espai nocturn sense llei. En realitat, és el territori de l'anglès, el turisme amb major necessitat d'esbarjo salvatge. Tradicionalment, el 8% dels viatgers anglesos que fan vacances fora del Regne Unit han anat sempre a Benidorm, i ocupen de fet el 20% del global turístic que acudeix a la vila. Però això ha

estat marcat per la irregularitat des de finals dels 80, quan l'ex-primeira ministre britànica, Margaret Thatcher, va inspirar una llei que canviava el règim de propietat de vivenda dels seus súbdits, elevava el preu de les cases i els obligava a pagar uns habitatges que fins aquell moment els costaven un preu molt inferior. El turisme de Gran Bretanya se'n va ressentir, i va haver una contracció de la demanda. Llavors Benidorm, la gran oferta, va haver d'enginyar-se-les per sobreviure sense un allau constant d'anglesos.

De tota manera, la presència de fills de l'Albió continua sent important. Molts vénen amb preus rebentats, com 1.200 pessetes diàries amb pensió completa. A *guirufilàndia* es concentren la majoria d'hotels que treballen amb ells, i funciona com una reproducció desbocada d'allò que un anglès desitjaria a casa seva un cap de setmana. És a dir, pubs, tuguris, cabarets, bars i discoteques on es fregeix el menjar que els agrada, on la cervesa és un mar i que no cobren entrada. El màxim desfasament pel mínim de preu. A Champions, Lennon's, Bahamas, Sinatra's, The Town i altres locals el visitant no anglosaxó trobarà mirades que l'examinen com un intrús i amb escenes pròpies de camp de batalla kamikaze. La clientela *hooligan* és la més jove, gairebé adolescent, i no deixa de cridar invocant vés a saber què. Nenes vomitant sobre els seus acompanyants enmig de les rialles de tothom, llacs de ginebra enmig de la pista, tipus orinant al carrer damunt dels seus amics, violència a flor de pell, cares a un pas d'entrar en coma etílic i, en general, un comportament digne dels qui han rebut la notícia que el món s'acaba a l'endemà. El sexe és tan patètic com els preliminars, i es consuma entre cossos realment absents. És la cara sense flegma de la disciplina anglesa.

Escapant d'aquest pandemoni de *col·locats*, es troba la zona de la platja de Llevant, on les discoteques més cotitzades del municipi tenen en propietat al passeig marítim bars de copes amb el mateix nom que les sales mare, situades

PABLO SANJUAN

aquestes en la carretera nacional 332 i visitades per turistes majoritàriament de l'estat. Pachá, KM, Penélope i Amnesia, de distints propietaris, no viuen el seu millor moment econòmic i han signat un conveni que les converteix en un consorci per diversificar riscos comercials. Josep Tortosa, gerent de KM, apunta que el negoci ha baixat un 50%: "Si fa anys obríem des de Setmana Santa fins novembre, ara ho fem únicament des del 28 de juny al 7 de setembre. El turisme jove de Benidorm no dóna per més". Muro, director de Penélope, llegendari local de 28 anys de vida, es lamenta: "hem de treballar amb el turisme que acudeix a Benidorm, no podem exigir vel·leïtats. Els preus han de ser proletaris."

No obstant això, el nivell qualitatiu del públic d'aquestes sales és bastant respectable, sobretot si són comparades amb els caus per a anglesos, i l'oferta musical es basa en

la vessant educada de noves tendències en sons de ball. Tot i la fama de desenfrenament pel que fa a drogues i sexe que envolta la nit *in* de Benidorm, ací, el mite de les "mil vergues" s'esfilagarsa. Perquè és aquesta una atmosfera de giravolts de seducció i una tendència a *ambientar-se* similar a la de qualsevol altre lloc de costa. Sense xocs. Almenys, entre setmana. "Sincerament crec que l'ajuntament i els operadors s'aboquen massa cap al turisme de l'Insero, que abans només copava Benidorm des de la tardor a Setmana Santa. Però ara ve ací tot l'any, i molts clients potencials trien altres destinacions perquè no els abelleix compartir el lloc turístic amb una majoria de gent gran", afirma Tortosa. "Només has de veure el nombre de gent que és soterrada a Benidorm —un mort cada tres dies, segons l'ajuntament— per comprovar que la ciutat es va convertint en un verger per a funeràries", rubrica

temeràriament. Com altres capdavanters de locals, Tortosa s'estima la presència de públic gai, abundant a Benidorm i "habitualment amb major capacitat econòmica i més desig lúdic que l'heterosexual". El que era local homosexual per excel·lència, La Terraza, ha estat clausurat, i aquesta clientela s'escampa ara per discoteques mixtes i per bars del centre antic de la ciutat, on els *enccontres* són en flor. Quan ix el sol i els *after-hours* badallen, el sístole-diàstole de Benidorm escupa a la sorra de la platja els turistes anul·lats per l'alcohol, o els qui el mateix desig ha empenyat a un sexe molt marí. Molt a prop, ombrejats per uns gratacels rogens, uns vells fan aerobic, i el cicle es regenera. Malgrat tot, hi ha poesia en aquest pèndol tan contradictori, en les venes pavimentades d'aquesta ciutat pinacular i entre-suada.

Àlex Milian / Joan M. Oleaque

La nit acostuma a envoltar la ciutat d'una bellesa de postal. Vistes com aquesta són part essencial del seu atractiu.